

Elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag.

Riktlinjer för elevresor, skolskjuts och
inackorderingsbidrag för gymnasieelever

PROGRAM

Uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten.

POLICY

Uttrycker ett värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

STRATEGI

Konkretiserar ett program eller en policy och utgör en grund för prioritering.

HANDLINGSPLAN

Beskriver konkreta mål och åtgärder.

RIKTLINJER

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande.

Beslutad av Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, den 29 maj 2023, § 111

Dokumentansvarig på politisk nivå: Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Förvaltningsdirektör, Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen

Sammanfattning

Riktlinjerna omfattar ersättning för elevresor för elever i gymnasieskolan, skolskjuts för elever i anpassad gymnasieskola samt inackorderingsbidrag till gymnasieelever.

Riktlinjerna syftar till att säkerställa en rättssäker och likvärdig hantering av elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag.

Riktlinjerna riktar sig till elever i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan och andra medborgare med intresse för området. De riktar sig också till handläggare, till rektorer och personal i gymnasieverksamheter samt till Region Örebro län (Länstrafiken).

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	5
Organisation	5
Gemensamma riktlinjer för elevresor i gymnasieskolan och skolskjuts i anpassade gymnasieskolan	6
Avståndsbedömningar	6
Växelvis boende	6
Avgift för borttappat busskort	6
Ersättning för elevresor för elever i gymnasieskolan	7
Ersättning för elevresor	7
Gymnasiekort	7
Funktionsnedsättning	7
Gymnasiestudier i annat län	7
Anslutningsresor	7
Skolskjuts för elever i anpassade gymnasieskolan	8
Kriterier för skolskjuts	8
Fristående anpassad gymnasieskola	8
Skolskjutsformer	8
Samordning av skolskjuts	8
Självskjutsersättning	9
Ansvar	9
Inackorderingsbidrag	10
Kriterier för inackorderingsbidrag	10
Belopp och avståndsgränser	10

Inledning

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens riktlinjer för elevresor och skolskjuts syftar till att säkerställa elevers rätt till ersättning för elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag¹. De ska säkerställa en rättssäker och likvärdig hantering. Riktlinjerna avser ersättning för elevresor för elever i gymnasieskolan, skolskjuts för elever i anpassade gymnasieskolan och inackorderingsbidrag vid gymnasiestudier.

Riktlinjerna beskriver även hur skolskjutsverksamheten i Örebro kommun är organiserad och hur ansvaret för verksamhetens olika delar är fördelat².

Organisation

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar, enligt nämndreglementet, inom sitt verksamhetsområde för myndighetsutövning enligt skolförfattningarna samt för beställning av skolskjuts och elevresor för gymnasieelever³.

Förskole- och grundskoleförvaltningens uppföljningsavdelning hanterar ansökningar och beslut om elevresor och skolskjuts. Beslut fattas av handläggare, på delegation av Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Trafikenheten vid Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med den fysiska planeringsprocessen och i investeringsprocessen för trafikinfrastruktur. Enheten ser till samtliga trafikslags behov, gör analyser och ger förslag utifrån långsiktiga mål och den politiskt beslutade önskade utvecklingen.

Tekniska förvaltningen ansvarar för inrapportering till Trafikverkets nationella vägdatabas (NVDB).

Rektor för varje skolenhet fattar beslut om hur undervisningstiden förläggs och därmed för tidpunkter för skoldagens början och slut, så kallade ramtider. Skolenheterna genomför utbildning i trafiksäkerhet för elever som åker skolskjuts.

Region Örebro län ansvarar för utfärdande av färdbevis – gymnasiekort. De ansvarar även för planering, samordning, upphandling och utförande av skolskjuts⁴. Regionen tecknar i sin tur entreprenadavtal för utförandet av skolskjutsresor.

Ovanstående aktörer samverkar och bidrar utifrån respektive ansvarsområde, till att åstadkomma trygga, säkra och kostnadseffektiva resor.

¹ Lag om kommunernas skyldigheter att svara för vissa elevresor (SFS 1991:1110) och skollagen (SFS 2010:800).

² Skolskjutsverksamheten i grundskolan och anpassade grundskolan är organiserad på samma sätt.

³ Nämndreglementen för Örebro kommun – mandatperiod 2023-2026 (Ks 1521/2019)

⁴ Avtal om färdtjänst, skolskjuts m.m. 1995-04-24. Avtal om kollektivtrafik för Örebro län (Ks 530/2011).

Gemensamma riktlinjer för elevresor i gymnasieskolan och skolskjuts i anpassade gymnasieskolan

Avståndsbedömningar

Avståndet mellan hemmet och skolan mäts i kommunens digitala skolskjutssystem. Kartunderlaget för vägarna hämtas från Trafikverkets nationella vägdatabas (NVDB).

Växelvis boende

Barn, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare i samma kommun, har rätt till elevresor eller skolskjuts från båda bostadsadresserna om kriterierna för rätt till elevresor eller skolskjuts i övrigt är uppfyllda⁵. Med växelvis boende menas att ett barn vistas ungefär lika mycket, och har ett varaktigt boende, hos båda vårdnadshavarna.

Avgift för borttappat busskort

Busskort som tappats bort eller slutat fungera på grund av oaktsamhet, ersätts av kommunen med ett nytt kort mot en administrativ avgift på 200kr⁶.

⁵ HFD 2023-01-26 6231-21

⁶ Avgiftsnivån har fastställts av kommunfullmäktige (2020-12-15 §302)

Ersättning för elevresor för elever i gymnasieskolan

Ersättning för elevresor

Elever i gymnasieskolan beviljas ersättning för sina elevresor om avståndet mellan hem (folkbokföringsadress) och skola är minst 6 km. Ersättning ges till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.⁷

Elev med växelvis boende beviljas gymnasiekort för hela det läsår under vilket eleven fyller 18 år.

Avståndet mäts mellan hemmet och skolans huvudingång. Hänsyn tas inte till trafikförhållanden. Vid avståndsbedömningen tas inte heller hänsyn till att undervisningen kan bedrivas i olika lokaler skilda från skolans huvudadress.

Överklagande

Beslut gällande ersättning för elevresor, kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol som då gör en laglighetsprövning⁸.

Gymnasiekort

Ersättning för elevresa inom Örebro län, ges i form av ett gymnasiekort⁹. Detta gäller som färdbevis, vid resa med befintlig linjetrafik inom länet.

Funktionsnedsättning

Elev som på grund av funktionsnedsättning inte kan nyttja ett busskort, kan ansöka om ersättning för elevresor med färdtjänst. En förutsättning för att sådan ersättning ska beviljas, är ett beslut om färdtjänstillstånd (utfärdas av Region Örebro län). Sådan ersättning kan beviljas även om avståndet mellan hem och skola är kortare än 6 km.

Gymnasiestudier i annat län

För de elever som dagpendlar till skola i annat län fastställs ersättningen för reskostnaden utifrån individuell prövning. Ersättning beviljas med maximalt 1/30 av prisbasbeloppet för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan hemmet och skolan¹⁰.

Anslutningsresor

Kontantersättning för anslutningsresa kan sökas för elever folkbokförda i Örebro kommun som studerar i gymnasieskola i Örebro län. Ersättningen utgår enligt Skatteverkets normer för skattefri kilometerersättning för tjänsteresor med egen bil, om avståndet är minst 4 km mellan bostaden och närmaste hållplats/påstigningsplats.

⁷ 2 § lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor

⁸ 13 kap. kommunallagen (SFS 2017:725)

⁹ 2 § förordning (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor

¹⁰ 2 § lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor

Skolskjuts för elever i anpassade gymnasieskolan

Kriterier för skolskjuts

Elev i anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka om sådan skjuts behövs med hänsyn till:

- färdvägens längd
- trafikförhållanden
- elevens funktionsnedsättning
- någon annan särskild omständighet¹¹

Elev i anpassade gymnasieskolan har rätt till skolskjuts om avståndet mellan hemmet och skolan uppgår till minst sex kilometer.

Avståndet mäts mellan elevens hem och skolans huvudingång.

Avståndet från hemmet till den hållplats/påstigningsplats där eleven stiger på skolskjutsen skall uppgå till högst 4 km.

Överklagande

Beslut gällande skolskjuts till anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman, kan överklagas som förvaltningsbesvär hos allmän förvaltningsdomstol¹².

Fristående anpassad gymnasieskola

Elever som valt att gå i en fristående anpassad gymnasieskola inom kommunen, har rätt till skolskjuts, enligt ovanstående kriterier, om detta kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen¹³.

Överklagande

Beslut gällande skolskjuts till fristående anpassad gymnasieskola, kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol som då gör en laglighetsprövning¹⁴.

Skolskjutsformer

Skolskjuts kan utföras i form av resa med allmän kollektivtrafik eller anpassad skolskjuts (skoltaxi). Vilken form av skolskjuts som ges, avgörs i första hand av elevens omständigheter men även av faktorer i trafikplaneringen.

Samordning av skolskjuts

Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skjuts måste ordnas från bostadsadressen till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjutsen måste anpassas till varje elevs skoltider. Kommunen kan samordna skolskjutsverksamheten trots att det kan leda till

¹¹ 18 kap. 30 § skollagen

¹² 28 kap. 5 § punkt 5 skollagen

¹³ 18 kap. 35 § skollagen

¹⁴ 13 kap. kommunallagen (SFS 2017:725)

väntetid för vissa elever¹⁵. Kommunen kan även anvisa elever till särskilda av- och påstigningsplatser.

Självskjutsersättning

Vid särskilda omständigheter kan ersättning för självskjuts utgå om detta leder till en organisatoriskt och ekonomiskt fördelaktig lösning i en svåröslig skolskjutsfråga.

Ersättningsbelopp utgår enligt Skatteverkets normer för skattefri kilometerersättning för tjänsteresor med egen bil¹⁶.

Ansvar

Vårdnadshavaren har ansvaret för eleven på dennes väg mellan hemmet och hållplats/påstigningsplats till dess att eleven stigit på skolskjutsen. Vårdnadshavaren har ansvar för att eleven kommer i tid till hållplatsen. Då eleven åker hem återgår ansvaret till vårdnadshavaren i samband med att eleven stiger av skolskjutsen.¹⁷

Myndig elev ansvarar själv för att ta sig till och från hållplats/påstigningsplats och för att komma i tid till hållplatsen/påstigningsplatsen.

Under resan ansvarar entreprenören för att gällande trafikbestämmelser följs. Föraren meddelar skolan om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.

När eleven anländer till skolan är det personalen vid skolan som ansvarar för att ordnings- och säkerhetsregler efterföljs. Detsamma gäller vid hemfärd efter skoldagens slut.

¹⁵ Regeringsrätten, RÅ 1995 ref. 12

¹⁶ 12 kap. 5 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229)

¹⁷ Föräldrabalken (SFS 1949:381)

Inackorderingsbidrag

Hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången¹⁸.

Skyldigheten gäller till och med första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.

Stödet ska avse boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet. Det ska ges kontant eller på annat sätt. Om stödet ges kontant, ska det lämnas med lägst 1/30 av prisbasbeloppet¹⁹ för varje hel kalendermånad som eleven bor inackorderad.

Kriterier för inackorderingsbidrag

Örebro kommun beviljar inackorderingsbidrag för inackorderad elev som

- studerar heltid i kommunal gymnasieskola eller kommunal anpassad gymnasieskola och
- har mer än 40 km (enkel resa), eller en restid som överstiger två timmar per dag (tur och retur), mellan hemmet (folkbokföringsadressen) och skolan.

Örebro kommun beviljar inackorderingsbidrag oavsett om eleven är mottagen i första eller andra hand.

Belopp och avståndsgränser

Beloppets storlek är beroende av reseavståndet mellan folkbokföringsadressen och skolan samt av gällande prisbasbelopp²⁰. Bidraget betalas ut under högst tio månader per läsår.

40–149 km	1,00/30 av prisbasbelopp
150–349 km	1,25/30 av prisbasbelopp
350 km eller längre	1,50/30 av prisbasbelopp

Överklagande

Beslut gällande inackorderingsbidrag, kan överklagas som förvaltningsbesvär hos allmän förvaltningsdomstol²¹.

¹⁸ 15 kap. 32 § och 18 kap 32 § skollagen

¹⁹ Enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110)

²⁰ Prisbasbeloppet fastställs av regeringen inför varje nytt kalenderår

²¹ 28 kap. 5 § punkt 6 skollagen